

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان:

مقایسه نتایج میان مدت عمل جراحی تعویض مفصل زانو با دو

رویکرد مدیال پاراپاتلار و ساب واستوس

نگارش:

آرمان بخش زاده

استاد راهنما:

محمد علی جعفری زارع

استاد مشاور:

سعید صادقیه اهری

۱۴۰۰ دی ماه

شماره پایان نامه: ۰۹۳۹

تقدیم به

تقدیم با بوسه بر دستان پدر و مادر عزیز و

مهربانم

که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی

همواره یاوری دلسوز و فداکار

و پشتیبانی محکم و مطمئن برایم بوده‌اند

سپاسگزاری

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او
بر چهره روز روشن و تابان است و انوار حکمت او در دل
شب تار، درفشان. آفریدگار که خویشتن را به ما شناساند و
درها علم را بر ما گشود و عمر و فرصت عطا فرمود تا
بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت
بیازماید.

با تقدیر و تشکر شایسته از اساتید بزرگوارام که شایسته هر
نوع سپاس ، تجلیل و تکریم اند ؛ اساتید ارجمندی که
صبورانه ، با ارائه رهنمودها، انتقادها و پیشنهادهایشان ،
در تمامی مراحل اجرای این پایان نامه مرا حمایت و
تشویق نمودند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
فصل اول مقدمه	۳
۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق	۴
۱-۲- اهداف پژوهش	۷
۱-۲-۱- هدف کلی	۷
۱-۲-۲- اهداف اختصاصی	۸
۱-۳- فرضیات مطالعه	۸
۱-۴- تعریف واژه‌ها	۹
فصل دوم بررسی متون	۱۱
۲-۱- مبانی نظری	۱۲
۲-۱-۱- جراحی تعویض کامل مفصل زانو	۱۲
۲-۱-۲- میزان رضایت بیماران متعاقب جراحی تعویض مفصل زانو	۱۲
۲-۱-۳- رویکرد های مختلف جهت انجام جراحی تعویض مفصل زانو	۱۳
۲-۱-۴- مزایای رویکرد ساب واستوس	۱۴
۲-۱-۵- نکروز پوستی متعاقب جراحی تعویض مفصل زانو	۱۵
۲-۲- بررسی متون	۱۷

۲۳.....	فصل سوم روش کار و مواد
۲۴.....	۳-۱- نوع پژوهش
۲۴.....	۳-۲- جمعیت مورد مطالعه
۲۴.....	۳-۳- نمونه برداری و روش نمونه‌گیری و گردآوری اطلاعات
۲۵.....	۳-۴- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری
۲۵.....	۳-۵- معیارهای ورود به مطالعه
۲۶.....	۳-۶- معیار خروج از مطالعه
۲۶.....	۳-۷- ملاحظات اخلاقی
۲۷.....	۳-۸- جدول متغیرهای مطالعه
۲۸.....	فصل چهارم نتایج
۳۶.....	فصل پنجم بحث
۳۷.....	۵-۱- بحث
۴۳.....	۵-۲- نتیجه‌گیری
۴۴.....	۵-۳- پیشنهادات
۴۵.....	منابع

فهرست جدول‌ها

- جدول ۱-۳: متغیرهای مطالعه ۲۷
- جدول ۱-۴: بیماری‌های همراه زمینه ای بیماران مورد مطالعه ۲۹
- جدول ۲-۴: نمره مقیاس آسیب زانو و استئوآرتربیت در بیماران مورد مطالعه ۳۰
- جدول ۳-۴: نتایج رویکرد ساب و استوس براساس مقیاس آسیب زانو و استئوآرتربیت ۳۱
- جدول ۴-۴: نتایج رویکرد مدیال پاراپاتلار براساس مقیاس آسیب زانو و استئوآرتربیت ۳۲

فهرست شکل‌ها

شکل ۱-۲: نکروز پوستی متعاقب جراحی تعویض مفصل زانو با رویکرد ساپ و استوس ۳۵

فهرست علائم اختصاری

BMI: Body Mass Index

HFKS: High Flexion Knee Score

KOOS: Knee Injury and Osteoarthritis Outcome Score

KSFS: Knee Society Functional Score

KSS: Knee Society Score

OKS: Oxford Knee Score

ROM: Range of motion

SPSS: Statistical Package for the Social Science

TKA: Total Knee Arthroplasty

VAS: Visual analog scale

WOMAC: Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index

مقایسه نتایج میان مدت عمل جراحی تعویض مفصل زانو با دو رویکرد مدیال پاراپاتلار و ساب واستوس

چکیده

زمینه: یکی از معتبر ترین سیستم های امتیاز دهنده نتایج حاصل از جراحی تعویض مفصل زانو، مقیاس نتایج آسیب به زانو و استئوآرتیت (KOOS) می باشد. با این حال، در مطالعات انجام گرفته در گذشته در زمینه بررسی نتایج جراحی تعویض مفصل زانو با استفاده از این سیستم نمره دهنده، رویکرد های مختلف جهت ایجاد برش پوستی و در معرض قرار دان مفصل زانو، جهت انجام بقیه مراحل عمل با هم مقایسه نشده اند.

هدف: مقایسه نتایج میان مدت عمل جراحی تعویض مفصل زانو با دو رویکرد مدیال پاراپاتلار و ساب واستوس.

روش کار و مواد: در این مطالعه مقطعی گذشته نگر توصیفی - تحلیلی در ابتدا با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی تعداد ۳۰۰ بیمار واحد شرایط لازم جهت ورود به مطالعه انتخاب شدند که ۱۵۰ نفر از آن ها با رویکرد ساب واستوس و ۱۵۰ نفر از آن ها با رویکرد مدیال پاراپاتلار تحت جراحی تعویض مفصل زانو قرار گرفته بودند. سپس با مطالعه پرونده تکمیل شده بیمارانی که تا سال ۱۳۹۹، تحت عمل جراحی تعویض مفصل زانو قرار گرفته بودند، داده های مربوط به نتایج حاصل از عمل، در بازه زمانی ۶ ماهه پس از جراحی، که بر اساس مقیاس نتایج آسیب به زانو و استئوآرتیت که در پرونده بیماران ثبت شده بود استخراج شد. همچنین مشخصات دموگرافیک بیماران شامل سن، جنس، بیماری های زمینه ای همراه و BMI نیز جمع آوری شد.

یافته ها: ۱۴۹ نفر از بیماران (۴۹٪) زن و تعداد ۱۵۱ نفر از بیماران (۵۰٪) مرد بودند. میانگین سن بیماران $53/5 \pm 5/4$ سال بود. در گروه بیماران تحت جراحی تعویض مفصل زانو به روش ساب واستوس، میانگین و انحراف معیار نمره کلی مقیاس استئوآرتیت و آسیب زانو (KOOS) به ترتیب برابر با $2/79$ و $6/3$ بود. در گروه بیماران روش مدیال پاراپاتلار میانگین و انحراف معیار KOOS به ترتیب برابر با $5/71$ و $6/3$ بود. در مقایسه بیماران گروه رویکرد ساب واستوس با رویکرد پاراپاتلار: نمره کلی KOOS در رویکرد ساب واستوس به طرز معناداری بیشتر بود ($t=2/19$ و $p<0.05$). نمره زیر مقیاس کیفیت زندگی و درد و فعالیت های روزانه

در رویکرد ساب و استوس به طرز معنی داری بیشتر بود ($p < 0.05$). اما نمره زیر مقیاس ورزش در رویکرد ساب و استوس بیشتر بود اما این اختلاف معنی دار نبود ($p < 0.06$) و $t=2/76$. در زیر مقیاس علائم بین این دو رویکرد اختلاف آماری معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری: براساس نتایج مطالعه حاضر در جراحی تعویض مفصل زانو رویکرد ساب و استوس در مقایسه با رویکرد مدیال پاراپاتلار در زمینه نتایج جراحی با توجه به گزارشات بیماران در زمینه‌های نمره کلی KOOS و زیر مقیاس‌های کیفیت زندگی درد و فعالیت‌های روزانه روش مطلوب‌تری می‌باشد. در بیماران مبتلا به بیماری روماتولوژیک همراه پیشنهاد می‌شود که روش ساب و استوس دارای کنترالاندیکاسیون نسبی باشد.

كلمات کلیدی: تعویض مفصل زانو، مقیاس نتایج آسیب به زانو و استئواارتیت، رویکرد مدیال پاراپاتلار، رویکرد ساب و استوس.